

Stacja Naukowa
Polskiej
Akademii
Nauk
w Wiedniu

**Zapomniane i pamiętane.
Pamięć i niepamięć
o niemieckich nazistowskich miejscach represji,
obozach koncentracyjnych i zagłady**

25-26 września 2018
Polska Akademia Nauk
Stacja Naukowa w Wiedniu
Boerhaavegasse 25, 1030 Wien

*Językami konferencji są polski i niemiecki.
Wszystkie wystąpienia będą tłumaczone symultanicznie.*

Prosimy o zgłaszanie udziału pod talik@viennapan.org

Wtorek, 25 września 2018

10:15 Powitanie

Bogusław Dybaś (Polska Akademia Nauk/Wiedeń)

10:30 PANEL 1: Upamiętnianie miejsc obozów koncentracyjnych i masowych zbrodni

Moderacja: Heidemarie Uhl (Austriacka Akademia Nauk)

Dorota Sula (Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy)

Ocalić od zapomnienia. Upamiętnianie obozu koncentracyjnego Gross-Rosen i jego więźniów w latach 1947-2017

Marcin Owsiański (Muzeum Stutthof w Sztutowie)

Trauma-polityka-życie... Uroczystości rocznicowe na terenie byłego obozu Stutthof organizowane w okresie przed powstaniem Muzeum Stutthof (1945-1962)

Ewa Koper (Miejsce Pamięci i Muzeum w Bełżcu)

Bełżec - proces upamiętnienia miejsca masowej zbrodni

12:00 Przerwa na kawę

12:30 PANEL 2: Pamięć powierzchowna

Moderacja: Piotr Filipkowski (Uniwersytet Wiedeński/Polska Akademia Nauk)

Joanna Lubecka (Akademia Ignatianum w Krakowie/ Instytut Pamięci Narodowej - Kraków)
„Auschwitz jako ćwiczenie obowiązkowe” – rytualizacja pamięci o zbrodniach II wojny

Stephan Lehnstaedt (Touro-College Berlin)

Niemiecka (nie)pamięć o obozach zagłady „Akcji Reinhardt”: Bełżec, Sobibór, Treblinka

13:30 Przerwa obiadowa

14:30 PANEL 3: Grupy zmarginalizowane

Moderacja: Krystyna Radziszewska (Uniwersytet Łódzki)

Sławomir Buryła (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

Literatura lagrowa – strefy milczenia

Piotr Chruścielski (Muzeum Stutthof w Sztutowie)

Narracje „zapomnianych” więźniów KL Stutthof w świetle powojennych wniosków odszkodowawczych. Studium wybranych przypadków

15:30 Przerwa na kawę

16:00 PANEL 4: Dokumentowanie zbrodni w czasie wojny

Moderacja: Wolfgang Wieshaider (Uniwersytet Wiedeński)

Dominika Uczkiewicz (Uniwersytet Wrocławski)

Dokumentowanie zbrodni nazistowskich w pracach rządu polskiego na emigracji

Adam Sitarek (Uniwersytet Łódzki)

„Encyklopedia getta“ jako model budowania pamięci o getcie łódzkim

17:00 Przerwa

18:00 Barbara Engelking, Alina Skibińska (Centrum Badań nad Zagładą Żydów/Polska Akademia Nauk)

„Prezentacja książki „Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski.”

Moderacja: Bogusław Dybaś (Polska Akademia Nauk-Stacja Naukowa w Wiedniu)

Środa, 26 września 2018

9:00 PANEL 5: Perspektywa kobieca

Moderacja: Brigitte Bailer (Archiwum Dokumentacji Austriackiego Ruchu Oporu)

Wiebke Hiemesch (Uniwersytet Hildesheim)

Tajne nauczanie w obozie koncentracyjnym dla kobiet Ravensbrück

Wirginia Węglińska (Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)

Spoleczność kobieca w KL Stutthof. Konstrukcja i dekonstrukcja mitu.

10:00 Przerwa na kawę

10:30 PANEL 6: (Nie)pamięć w kontekście łódzkim

Moderacja: Michaela Jana Löff (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Austrii)

Andrzej Czyżewski (Instytut Pamięci Narodowej - Łódź)

Pamięć niechciana, ale chwilami potrzebna – miejsce Zagłady łódzkich Żydów w komunistycznej polityce pamięci (1945-1989)

Tomasz Toborek (Instytut Pamięci Narodowej - Łódź)

Procesy sądowe oprawców z Polen-Jugendverwahrlager der Sicherheitspolizei in Litzmannstadt i ich wpływ na kształtowanie pamięci o obozie

Krystyna Radziszewska (Uniwersytet Łódzki)

„Łódzkie judaica” - seria wydawnicza przywracająca pamięć o kulturze i literaturze łódzkich Żydów

12:00 Przerwa obiadowa

13:00 PANEL 7: (Nie)pamięć w kontekście austriackim

Moderacja: Béla Rásky (Wiedeński Instytut Wiesenthala)

Paweł Kosiński (Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa)

Instrumentalizacja pamięci na przykładzie postaci SS-Hauptsturmführera Karla Chmielewskiego, komendanta obozu Gusen, przedstawionej we wspomnieniach polskich więźniów i jego syna Wernera

Soonim Shin (Uniwersytet Wiedeński)

„Ostatnie miejsca“ Wiednia i proces ich wypierania z pamięci zbiorowej

Florian Schwanninger (Miejsce Pamięci Zamek Hartheim)

Trudna pamięć – Zamek Hartheim między powojenną normalnością, konfliktem i pracą nad pamięcią o przeszłości

14:30 Przerwa na kawę

15:00 PANEL 8: (Nie)pamięć w kontekście krakowskim

Moderacja: Ljiljana Radonić (Austriacka Akademia Nauk)

Anna Czocher (Instytut Pamięci Narodowej - Kraków)

Getto krakowskie i niemiecki nazistowski obóz Plaszow w publikowanych wspomnieniach polskich mieszkańców Krakowa. Próba analizy

Michał Niezabitowski/Jacek Salwiński (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa)

Miasto (nie)pamięci. KL Plaszow: muzeum zagłady i miejska trasa pamięci.

16:00 Podsumowanie

Sponsorzy:

ZukunftsFonds
der Republik Österreich